

ADI : SOYADI: SINIFI : NO : LİSESİ TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ DERSİ 2024- 2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 1. DÖNEM 2. YAZILI	PUAN
--------------------------------------	---	------

SORULAR

- 1- 1 Kasım 1922’de TBMM’nin 308 numaralı kararı ile saltanat ile halifelik birbirinden ayrıldı ve saltanatın kaldırılması kabul edildi. Saltanatın kaldırılmasının nedenlerinden 2 tanesini yazınız.
- 2- 23 Nisan 1920’de açılan I. Büyük Millet Meclisi, tarihi bir sorumluluk olarak olağanüstü bir dönemde ortaya çıkmıştır. Bu meclisin özelliklerini kısaca açıklayınız.
- 3- İlk Türk devletlerindeki toplum yapısı ile ilgili aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

Oğuş:

Urug:

Boy:

Budun:

il:

- 4- İlk Türk toplumlarında dini yaşamla ilgili aşağıdaki kelimeleri açıklatınız.

Uçmağ:

tamuğ:

Yuğ:

Kurgan:

Balbal:

- 5- Bacıyan-ı Rum nedir kısaca açıklayalım.

- 6- Osmanlı devletinde insanlar yönetenler ve halk (reaya) olarak ikiye ayrılırdı. Yönetenler sınıfında yer alanlar görevleri gereği üç bölüme ayrılmıştır. Bu bölümleri birer cümle ile açıklayınız.

- 7- Osmanlı Devletindeki vakıf sistemini kısaca açıklayınız.

- 8- Bimaristan ve imarethane kavramlarını açıklayınız.

- 9- 1914 yılında açılan Dârüleytam’ın kuruluş amacı nedir?

- 10- Türk kadını birçok Avrupa ülkesindeki kadınlardan çok daha önce seçme-seçilme hakkı elde etmiştir. 1930, 1933 ve 1934 yılında Türk kadını siyasal anlamda hangi haklara kavuşmuştu.

Güncel ders kitapları ile uyumlu tarih dersi slaytlarına ulaşmak için tıkla:

<https://tarihkursu.com/index.php/2024/08/29/2024-2025-guncel-tarih-dersi-slaytlari-ve-tyt-kurs-slaytlari/>

Cevap Anahtarı

SORULAR

- 1- 1 Kasım 1922’de TBMM’nin 308 numaralı kararı ile saltanat ile halifelik birbirinden ayrıldı ve saltanatın kaldırılması kabul edildi. Saltanatın kaldırılmasının nedenlerinden 2 tanesini yazınız.**

Bir ülkede iki hükûmetin olmasının millî menfaatlerle bağdaşmaması.

Saltanat sisteminin, millî egemenlik ilkesine ters düşmesi.

Osmanlı Devleti’nin, TBMM Hükûmeti yanında Lozan Konferansı’na davet edilmesi ve bu durumun ikilik çıkaracağı endişesi.

İstanbul Hükûmeti’nin Millî Mücadele devam ederken takındığı tavır ve aldığı kararlar.

- 2- 23 Nisan 1920’de açılan I. Büyük Millet Meclisi, tarihi bir sorumluluk alarak olağanüstü bir dönemde ortaya çıkmıştır. Bu meclisin özelliklerini kısaca açıklayınız.**

Bu Meclis, bütün olumsuzluklara rağmen her kesimden insanın temsil edildiği bir meclistir.

I. Büyük Millet Meclisi, her türlü fikrin tartışılması ve kolay muhalefet yapılması açısından demokratik özellik taşımaktadır.

I. Meclis’te kuvvetler birliği (yasama, yürütme, yargı) ilkesi Meclis’in bünyesinde toplanmıştı.

Kabine sistemi yerine meclis hükümet sistemi uygulanmıştır.

- 3- İlk Türk devletlerindeki toplum yapısı ile ilgili aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.**

Oğuş: (aile)

Urug: (aileler birliği)

Boy: (kabile)

Budun: (millet, halk) ve

il: (devlet) den oluşmuştur.

- 4- İlk Türk toplumlarında dini yaşamla ilgili aşağıdaki kelimeleri açıklatınız.**

Uçmağ: cennet)

tamuğ: cehennem

Yuğ: Türklerde cenaze törenleri

Kurgan: Türkler ahiret inancından dolayı mezarlara ölen kişi eşyalarıyla gömülüyordu. Bu mezarlara kurgan denilirdi.

Balbal: Ölen bir Türk’ün mezarına öldürdüğü düşman adedince heykel yapıp dikilirdi. Bu heykellere balbal denirdi.

5- Bacıyan-ı Rum nedir kısaca açıklayalım.

Türkiye Selçukluları'nda bir kadın örgütlenmesi olarak Bacıyan-ı Rum adı verilen teşkilat göze çarpar.

Kadınların üretimde ve sosyal yaşamda örgütlenmesini sağlayan bu teşkilatın kurucusu, Ahiliğin kurucusu Ahi Evran'ın eşi Fatma Bacı'dır.

6- Osmanlı devletinde insanlar yönetenler ve halk (reaya) olarak ikiye ayrılırdı. Yönetenler sınıfında yer alanlar görevleri gereği üç bölüme ayrılmıştır. Bu bölümleri birer cümle ile açıklayınız.

Kılıç Ehli (Seyfiye): Askerî sınıfı oluşturan kesim.

Kalem Ehli (Kalemiye): Devletin bürokratik işleriyle uğraşan memur kesim.

İlim Ehli (İlmiye): Din, hukuk ve eğitim işleri ile uğraşan kesim.

7- Osmanlı Devletindeki vakıf sistemini kısaca açıklayınız.

Osmanlı halkı, ihtiyacı olan insanlara karşılıksız olarak yardım etmiş, hayvanların bile aç kalmaması için vakıflar kurmuştur. Doğrudan hizmet sunan vakıf bina ve kurumlarına hayrat, bu kurumların ebedî olarak yaşaması ve topluma hizmet sunabilmesi için vakfedilen gelir kaynaklarına da akarat denilirdi.

8- Bîmaristan ve imarethane kavramlarını açıklayınız.

Bîmaristan, İslam dünyasında klasik hastanelerin genel adıdır.

Osmanlılarda hastaneler için daha çok darüssıhha, şifahane, bimarhane, tımarhane ve dârüşşifa (şifa bulunan yer) kelimeleri kullanılmış bîmaristanlarda diğer hastalarla birlikte akıl hastaları da tedavi edilmiştir.

İmarethaneler, Osmanlı'da fakirlere ve medrese talebelerine sıcak yiyecek dağıtmak amacıyla yapılan hayır kurumlarıydı.

9- 1914 yılında açılan Dârüleytam'ın kuruluş amacı nedir?

Dârüleytam, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşında kimsesiz kalan çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla 1914 yılında kurulmuştur.

10- Türk kadını birçok Avrupa ülkesindeki kadınlardan çok daha önce seçme-seçilme hakkı elde etmiştir. 1930, 1933 ve 1934 yılında Türk kadını siyasal anlamda hangi haklara kavuşmuştur?

1930 yılında belediye seçimlerine,

1933 yılında muhtarlık seçimlerine,

1934 yılında ise milletvekilliği seçimlerine katılma hakkını elde etmiştir.

İlk kadın milletvekilimiz Satı Kadın olup 1935 –1939 yasama döneminde TBMM'ye on beş kadın milletvekili girmeyi başarmıştır.